Na osnovu člana 59. i 67-68. Pravilnika o realizaciji škole u prirodi, izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog učenja i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 34/24), u skladu sa Godišnjim programom rada škole, na prijedlog odjeljenskih vijeća, uz saradnju sa vijećem roditelja, vijećem učenika i drugim subjektima odgojno-obrazovnog procesa, Nastavničko vijeće na sjednici održanoj dana **17.2.2024.godine**, d o n o s i

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM

EKSKURZIJE UČENIKA DEVETOG RAZREDA U ŠKOLSKOJ 2024/2025. GODINI

U školskoj 2024/25. godini izvešće se ekskurzija učenika IX-og razreda u skladu sa Godišnjim programom rada škole u periodu od 17.05. do 20.05.2025. godine. Predviđeno je da se ekskurzija za učenike IX – og razreda izvede u Zaostrog, prema sljedećem planu i programu:

1. DAN, Sarajevo-Konjic-Jablanica-Zaostrog

Polazak sa dogovorenog mjesta u jutarnjim satima. Dolazak u Konjic i šetnja do Starog mosta i Kuće Zuke Džumhura jednog od najpoznatijih bh. putopisaca i autora. Vožnja u pravcu Jablanice gdje ćemo napraviti pauzu za posjetu muzeju "Bitka za ranjenike". Nastavljamo prema Počitelju historijskom naselju orijentalno-mediteranskog karaktera uz kraći obilazak njegovih znamenitosti. Nastavak vožnje prema Zaostrog dolazak u kasnim poslijepodnevnim satima. Večera. Zabava u sklopu objekta za učenika. Noćenje.

2. DAN, Zaostrog – Makarska - Split

Doručak. Izlet u Makarsku, razgledanje sa vodičem, zajednička šetnja i ručak u nekom od restorana, Slobodno vrijeme za kupanje ili zajedničku šetnju. Nastavak vožnje prema Splitu, po dolasku šetnja sa vodičem (Dioklecijanova palata, Dioklecijanovi podrumi, Narodni trg (Pjaca), Prokurative, Sfinga na Peristilu, idr.) i šetnja splitskom rivom do poznatog vidikovca. Povrata u Zaostrog u večernjim satima. Večera. Noćenje.

3. DAN, Zaostrog – Šibenik

Doručak. Polazak prema Šibeniku, vožnja jadranskom obalom po dolasku u Šibenik slijedi šetnja srednjovjekovnom jezgrom grada: KATEDRALA SV. JAKOVA – pod zaštitom UNESCO-a, GRADSKA VIJEĆNICA, REKTOROVA VIJEĆNICA, TRG 4 BUNARA – iz doba Venecijanaca, TVRĐAVA SV. MIHOVILA... (ručak u Šibeniku: McDonalds Meni ili sl.) Kraće slobodno vrijeme za šetnju šibenskim uličicama. (FAKULTATIVNO) NP KRKA - Nacionalni park Krka nalazi se u Šibensko-kninskoj županiji, a obuhvaća ukupnu površinu od 109 km² najljepših dijelova rijeke Krke, a donji tok rijeke Čikole. Nacionalni park je ogromno i prvenstveno nepromijenjeno područje izuzetne prirodne vrijednosti, uključujući jedan ili više očuvanih ili neznatno promijenjenih ekosustava. Svrha park je prvenstveno služiti znanosti, kulturi, obrazovanju i rekreaciji, a turističke aktivnosti također su uvedene za posjetitelje. Uključujući potopljeni dio rijeke na usta, rijeka Krka duga je 72,5 km, što ga čini 22. najdužom rijekom u Hrvatskoj. Izvire u podnožju planinskog lanca Dinara, 2.5 km sjeveroistočno od

Knina. Sa svojih sedam slapova i ukupnim padom nadmorske visine od 242 m, Krka je prirodni i krški fenomen. Povratak u Zaostrog u večernjim satima.

4. DAN, Etno selo Herceg- NP Hutovo blato - Mostar

Doručak. Check-out. Polazak prema Etno selu. Herceg gdje će učenici imati priliku da se upoznaju sa načinom života u Hercegovini a nakon posjete Etno selu Herceg idemo prema Karaotoku i NP Hutovo blato, po dolasku slijedi vožnja brodicama po samom parku FOTO SAFARI ©. Polazak prema Mostaru. Slobodno vrijeme. Povratak prema Sarajevu.

I CILJEVI I ZADACI

1. Opći odgojno – obrazovni ciljevi i zadaci:

a) ODGOJNI CILJEVI

Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, a prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.

b) OBRAZOVNI CILJEVI:

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojnoobrazovnog rada, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz više nastavnih predmeta i nastavnih oblasti: geografija, historija, biologija, tjelesni i zdravstveni odgoj i drugih predmeta čija je primjena moguća raelizacijom ekskurzija kroz posjete geografskim, historijskim, književnim i drugim kulturno – umjetničkim znamenitostima.

c) FUNKCIONALNI, ODNOSNO PRAKTIČNI CILJEVI I ZADACI:

Razvijanje sposobnosti percepcije prirodnih i društvenih zbivanja, sposobnosti uviđanja uzročno – posljedničnih veza u prirodi, društvenim promjenama; razvijanje sposobnosti pamćenja različitih sadržaja (činjenica), neposrednim doživljajem i usvajanjem različitim metodama; razvijanje sposobnosti zaključivanja; podsticanje razvoja fizičkih kondicionih sposobnosti, fizičke izdržljivosti i drugih praktičnih sposobnosti kao što je istraživanje u prirodi i uživati u doživljavanju prirodnog ambijenta.

2. Posebni, specifični ciljevi: usvajanje dijela Nastavnog plana i programa kroz:

- Upoznavanje sa pojavama u prirodi i društvu;
- Upoznavanje sa prirodno geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima Bosne i Hercegovine i Hrvatske,
- Sticanje znanja o kulturnom nasljeđu;
- Posjete spomenicima naše i svjetske kulture;
- Rekreativno zdravstvenih i socio psihološki razvoj ličnosti učenika.

- 3. **Opći zadaci ekskurzije** su konkretizacija ciljeva koji se ostvaruju realizacijom sadržaja:
 - a) Materijalni sticanje znanja, vještina i navika;
 - b) Odgojni svestrani razvoj ličnosti;
 - c) Formalni fizički i psihički razvoj.

4. Specifični, odnosno pojedinačni zadaci:

- a) Proučavanje objekata i fenomena u prirodi i društvu;
- b) Razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika;
- c) Upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva i država;
- d) Razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 - Nacionalnim vrijednostima
 - Kulturnim i estetskim vrijednostima
 - Sportskim potrebama i navikama
 - Pozitivnim socijalnim odnosima
 - Shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
 - Kulturno historijskom nasljeđu Bosne i Hercegovine i Hrvatske.
- e) Podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja;
- f) Osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice;
- g) Upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima.

II SADRŽAJI, METODA I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI OSTVARUJU:

- 1. Posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno umjetničkim znamenitostima, sportske aktivnosti, istraživački rad;
- 2. Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešće djece /učenika, sa svim troškovima realizacije ekskurzije, troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika;

III NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

1. Školski odbor

- Upoznavanjem sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije;
- Imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole);
- Upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja.

2. Direktor škole

- Koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti;
- Predlaganje vođe putovanja;
- Prezentiranje Izvedbenog plana i programa ekskurzije Školskom odboru radi upoznavanja;
- Osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koji će se realizovati)

- Obaveza ugovaranje bezbjednosnih aspekata pri realizaciji ekskurzije (obezbjeđenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije);
- Zaključivanje Ugovora sa Agencijom najboljim ponuđačem;
- Organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja;
- Obaveza informisanja Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajeva o početku realizacije ekskurzije.

3. Nastavničko vijeće

- Usvajanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije;
- Donošenje Odluke o ograničavanju učešća učenika u realizaciji ekskurzije, odnosno donošenje Odluke o zabrani učešća u realizaciji ekskurzije učenicima kojima je u tekućoj školskoj godini izrečena odgojno disciplinska mjera ukor Nastavničkog vijeća koja povlači ocjenu iz vladanja "loše".
- Imenovanje vođe putovanja;
- Određivanje jednog pratioca iz reda zaposlenika škole na svakih najmanje 10, a za najviše 20 učenika;
- Donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji ekskurzije.

4. Odjeljensko vijeće

- Predlaganje Izvedbenog plana i programa realizacije ekskurzije;
- Koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljenskog vijeća, po nalogu direktora škole.

5. Razrednici IX-og razreda

- Pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom ekskurzije škole
- Pribavljane pismene saglasnosti roditelja
- Dostavljanje potrebne dokumentacije vođi puta, najkasnije 30 dana prije putovanja
- Upoznavanje učenika i roditelja o društveno prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- Obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno pričinjene štete, koje prouzrokuje učenik (njihovo dijete).

6. Vođa puta

- Aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji ekskurzije
- Ostvarivanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- Priprema izvještaja o realizaciji ekskurzije.

7. Roditelji učenika

- Pravovremenuo upoznavanje sa realizacijom ekskurzije
- Davanje saglasnosti za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
- Osiguravanje sredstava za finansiranje učešća učenika u realizaciji ekskurzije

- Učešće u radu Komisije za odabir Agencije najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- Upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- Upoznavanje sa etičkim kodeksom ekskurzije na roditeljskim sastancima

8. Učenici

- Učešće, preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja na ekskurziji na časovima odjeljenske zajednice
- Upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstava, svih oblika nasiljasa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje)
- Zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

9. Agencija

- Osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Osiguranje usluga turističkog vodiča
- Osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- Osiguranje bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- Poštivanje svih odredbi Ugovora zaključenog sa školom

IV PLANIRANI OBUHVAT UČENIKA

Ekskurziju će realizovati učenici IX-1 i IX-2 razreda. (40 učenika, odnosno 83% od ukupnog broja učenika IX razreda – 48 učenika).

V DUŽINA TRAJANJA

Planirana je realizacija četverodnevne razredne ekskurziije sa dva odjeljenja IX razreda u periodu od 17.5. do 20.5.2025.godine.

VI PLANIRANI PUTNI PRAVCI I PLANIRANA DESTINACIJA

- Rakovica Konjic Jablanica- Počitelj Zaostog Makarska Split- Šibenik-Nacionalni park Krka- Etno selo Herceg-Karaotok i NP Hutovo blato-Mostar-Sarajevo,
- Planirana destinacija je Zaostrog.

VII OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH I DRUGIH USLUGA

Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od 10 godina, te tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen, ne ranije od pet dana, o čemu Agencija dostavlja pisane dokaze), uz uslov da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti, uz obavezu Agencije da školi dostavi

- pisane dokaze o njihovoj psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za predhodna dva dana)
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu
- U cilju sigurnog boravka učenika, Agencija može da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka,sa posebnim osvrtom ba visok kvalitet ispunjenosti sanitarno higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja, o čemu je Agencija obavezna dostaviti pismene dokaze
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i u
 ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih
 opijata učenicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika
 ekskurzije.

VIII ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

- Obaveze škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravalja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije ekskurzije
- Poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije ekskurzije
- Škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru odnosno minimum.
- Realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciji ekskurzije kao što su:
 - a) Pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom i realizacijom ekskurzije (predviđena Godišnjim programom rada škole)
 - b) Pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
 - c) Plansko upoznavanje učenika i roditelja s etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljenske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima
 - d) Upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
 - e) Preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika ekskurzije na neprikladna mjesta i druge mjere u skladu sa članom 60., stav 2.

IX PLANIRANA CIJENA USLUGA, ODNOSNO FINANSIJSKI OKVIR

Cjelokupne troškove finansiranja ekskurzije preuzimaju roditelji učlenika, kao i eventualnu nadoknadu štete usljed nemarnog odnosa učenika. Okvirna cijena realizacije ekskurzije je između 470 KM i 500 KM sa svim planiranim sadržajima.

X TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:

- Donošenje odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama
- Formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti tehničku podršku pri realizaciji ekskurzije
- Usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
- Program putovanja, te uopće uslove putovanja
- Konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obavještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- Prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koji će tumačiti ciljeve ekskurzije učenika
- Prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, razne potvrde i druga dokumentacija neophodna za realizaciju turističkog aranžmana)
- Ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještavanja roditelja, te pisane saglasnosti roditelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika i druge aktivnosti u skladu sa članom 58. Pravilnika.

XI NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČENIKA

 Roditelji učenika obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

• Sredstva za realizaciju ekskurzije roditelji/staratelji će uplatiti neposredno na račun Agencije.

Rakovica, 17.2.2025.godine Broj: 0/-2-302-//25

DIREKTORICA ŠKOLE:

Mueradbegović Lejla, prof./